

Augsburgska bekännelsens dag 2018 -Åke Malander (ELBK)

Introitus Ps 46, GT 1 Sam 3:19-4:1, Ep Rom 1:16-17, Ev Matt 11:25-30

Ack, bliv hos oss, o Jesu Krist, Ty afton är nu kommen visst. Din helga läras klara ljus Låt alltid lysa i ditt hus. Amen.

Den 25 juni är den Augsburgska bekännelsens (CA) årsdag, därför firar vår kyrka reformationsdag söndagen i midsommarhelgen. (De fyra allmänna böndagarna, som vi äldre minns från vår statskyrkotid, avskaffade vi redan på 70-talet, eftersom de var så förknippade med det redan då föråldrade statskyrkosystemet.) Reformationsdagen behåller vi, eftersom reformationen är en så viktig milstolpe och nystart i vår kyrkas historia. Och vad kan väl då passa bättre än att fira den i anslutning till den 25 juni. Som predikotext har jag valt 2 Timoteusbrevet 3:10-17.

När nu vår lutherska kyrka firar reformationsdag och högtidlighåller årsdagen av CA:s tillblivelse är det inte i första hand, en historisk minnesdag likt sådana som förekommer och är vanliga i världsliga sammanhang. Vi har inte den här dagen för att tala om vår kyrkohistoria. Nej, vi talar om ”Guds väldiga gärningar”, om Kristus och hans kyrka. Kristus sitter nu på Faderns högra sida i himmelen och utövar sitt trefaldiga ämbete, men han är samtidigt när sin kyrka på jorden. Idag tänker vi framför allt på hans profetiska och hans konungsliga ämbete. Han kallar och sänder ut predikare med det eviga livets ord, inte bara apostlarna utan även deras efterföljare i alla tider. För: *”Hur skulle de kunna åkalla den som de inte har kommit till tro på? Och hur skulle de kunna tro på den som de inte har hört? Och hur skulle de kunna höra om ingen predikar? Och hur skulle några kunna predika om de inte blev utsända?”* Bland sina många gåvor har han gett oss ”det ämbete som skall försoningen predika”. Detta ämbete, prästämbetet, återfick genom reformationen sin rätta gestalt. Och, Gud vare tack, vi har ännu Ordet och ämbetet mitt ibland oss. Nu är det dock så att vi är en liten, svag och bräcklig hjord och kan bara konstatera: *”Om inte Herren vore min hjälp skulle min själ snart bo i det tysta.”* Dessa psalmistens ord är lika mycket våra ord. Vår hjälp är i Herrens hand. Som Konungen styr och regerar, skyddar och bevarar han sin kyrka. Som Profeten försörjer han henne med nådens medel.

Vi ska inte se reformationen som en engångshändelse på 1500-talet. Vad var det väl annat än ett av de kraftfullaste exemplen på Kristi kyrkas ständiga försvarskamp mot yttre och inre förstörande krafter, sanningens kamp mot lögnen. Det är Bibelns klara ord omsatt i yttre konsekvenser, i praktisk handling. Så har det alltid varit för Kristi lilla hjord, och så är det än idag. Inte heller vi är befriade från den trons kamp som Kristi kyrka ständigt har att leva under. Vi måste, liksom reformatorerna, bekänna sanningen och avvisa lögnen. Därvid måste vi, liksom reformatorerna, hämta läran, den gudomliga sanningen – och vapnen mot lögnen och villfarelsen – ur Guds eget Ord, ur Skriften allena. Det var reformatorernas sätt att bearbeta sin tids stridsfrågor (som till stor del är tidlösa) och som ett resultat därav har de skänkt oss en ovärderlig skatt: bekännelseskriterierna, som vi har samlade i Konkordieboken av år 1580. Dessa får inte på något sätt ställas vid sidan av den Heliga Skrift utan står under Skriften, men de är likväl normerande för vår kyrka, just därför att de mejslar ut och lyfter fram vad Guds Ord säger om de läror som behandlas. Två ting bör härvid framhållas: 1/ Förpliktelsen till bekännelseskriterierna avser det läromässiga och innefattar inte rent historiska uppgifter och inte heller enskilda detaljexegeser. 2/ Det faktum att en viss fråga inte behandlas i bekännelseskriterierna innebär inte att den ska ses som en sk öppen fråga. Om det däremot är så att Bibeln ingenting säger om saken, då, och endast då, är det en öppen fråga.

Efter ovanstående inledning ska vi nu komma in på själva predikotexten. Då är det lätt att vilja gå direkt på vers 14 och följande, men vi ska inte gå förbi första delen. Paulus talar här i kapitel 3 om att den yttersta tiden blir ond och svår, med avfall, kätterier och motstånd och rent av förföljelser. Med ”den yttersta tiden” får vi förstå kyrkans tid, från apostlatiden och fram till Kristi återkomst, men vi ska nog också uppfatta Skriftens framställning så att i själva sluttiden kommer den antikristska ondskan som alltid har funnits att tillta både i grad och omfattning. Det betyder för de kristna prövningar och lidanden, vilket ju också Jesus själv förberedde sina lärjungar på. Så hade det nu varit för apostlarna.

Sådant fick reformatörerna möta – och sådant måste vi realistiskt räkna med att få möta, om vi nämligen ska hålla fast vid Kristi namn och den klara bekännelsen och förvalta det bibliska arvet från reformationen. För det aposteln talar om är prövningar och lidanden för Kristi namns skull, väl att skilja från vanliga mänskliga lidanden som kan drabba alla människor och självförvållade lidanden. Trots att vi kan få möta hårt motstånd ska vi dock inte klaga. Vi vet att ingen prövning kan drabba oss om inte Gud tillåter det, och varför han tillåter det kan vi ana utifrån Romarbrevet 5: *”Men inte bara det, vi jublar också mitt i våra lidanden, eftersom vi vet att lidandet ger tålmod, tålmodet fasthet och fastheten hopp. Och det hoppet bedrar oss inte ...”* Till detta ska vi också lägga apostelns erfarenhet: *”Vilka följelser har jag inte fått utstå, och ur alla har Herren räddat mig.”*

Denna första del, vers 10 -13 (ja eg. hela 1–13) utgör bakgrunden till de förmaningar som Paulus, den erfarna aposteln, riktar till den mindre erfarna biskopen Timoteus.

Men du, börjar vers 14, håll fast, förbli vid det du har lärt dig. Håll fast, förbli, är ett nyckelord i Skriften. I Jesu avskedstal återkommer det flera gånger, och i 1 Kor 15 påminner aposteln om *”orden som jag förkunnade, om ni nu håller fast vid dem. Annars var det förgäves att ni kom till tro.”* Så är detta avgörande för tron och för kyrkan! **Håll fast vid det du har lärt dig och blivit överbevisad om, fått visshet om.** Timoteus tro vilar uppenbarligen på en fast och solid grund. Vissheten är viktig, både för kyrkan som helhet och för varje kristen personligen, både lärovissheten och frälsningsvissheten. Och vissheten kan bara vinnas genom detta: *”Så säger Herren!”*, endast genom Skriftens enkla och klara ord. Just därför är lärotraditionen av stor vikt och betydelse – du vet av vilka du har lärt det, vilka som har varit dina lärare, vilka som undervisar utifrån Skriften allena och som böjer sig under Skriften och som inte lägger till och drar ifrån efter eget tycke och smak. Den Heliga Skrift har den förunderliga egenskapen att den kan göra dig vis, vis till salighetens kunskap, att syndaren blir frälst genom tron allena utan lagens gärningar. Så skänker Skriften oss både visshet och vishet angående saligheten, och därmed tröst och frimodighet i anfäktelser och prövningar.

Den välkända vers 16 lär oss att hela Skriften är utandad av Gud, Skriftens gudomliga inspiration och därav följande garanti för dess fulla tillförlitlighet. Men den säger något mer, som är oerhört viktigt att betänka när vi nu firar reformationsdag. Skriften är **nyttig**, den är inte bara ett sant och ofelbart ord, den är ett levande och kraftladdat ord. Ordet är Ande och Liv, det är **ett nådemedel**, som inte bara vittnar om nåd och syndernas förlåtelse utan också skänker detta. Den är nyttig till undervisning, till den intellektuella, förståndsmässiga sidan av tron: *”Jag vet på vem jag tror.”* Den är nyttig till bestraffning, till Lagens uttrannsakande ord, som avslöjar och dömer all vår egen förmenta rättfärdighet. Nyttig till upprättelse, till predikan av evangelium om den absolut fria, villkorlösa nåden för ogudaktiga, förlorade syndare. Nyttig till fostran i rättfärdighet, till Lagens tredje bruk som vägleder den pånyttfödde genom det nya livet på helgelsens väg.

Ska vi bevara reformationens kärnav, då måste vi med kraft slå vakt om Ordet som nådemedel. Arvet hotas inte bara från Rom, en minst lika allvarlig fara är reformert teologi, vars influenser inte är lika lätt synliga som de katolska och därför desto mer förrådiska. Det finns de som har fått för sig att det äktlutherska skulle vara ”katolskt” och som tycks tro att det reformerta vore lutherskt. Vi har därför en utmaning att rensa ut allehanda reformerta surdeggar och återvända till det äktlutherska, och då blir även rågången gentemot påven desto enklare och klarare.

Till sist: hur ska du och jag som kristna, och hur ska vi som kyrka fortsätta på den väg som reformationen utstakade? Genom att som syndare ständigt återvända till nådemedlen, bruka Ordet, bruka sakramenten. Genom att vara en studerande kyrka med gudstjänstlivet i centrum och där studierna och forskningen inte är ett självändamål utan får vara en trons tjänarinna, som tjänar till både den enskildes och hela kyrkans förkovran och uppbyggelse – för att gudsmänniskan ska bli fullt färdig, väl rustad för varje god gärning. Därtill give Herren sin nåd. Amen.

O Herre, låt aldrig från oss bliva vänt Ditt rena Ord och sakrament. Amen.